

SZENTGOTTHÁRD VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK

BŰNMEGELŐZÉSI ÉS KÖZBIZTONSÁGI
STRATÉGIÁJA

2015. szeptember 30.
(Felülvizsgálva: 2017. április 26. és 2019. április 25.;
Kiegészítve: 2018. május 30. és 2019. november 13.)

BEVEZETŐ

Szentgotthárd Vas megye egyik legbékésebb kisvárosa, az Őrség kapuja, a szlovén Rábavidék, archaikus nevén Vendvidék központja, valamint kapu Ausztria felé, de a határ közelsége, illetve a kultúra – és reméljük, hogy egyre inkább a gazdaság – szempontjából Szlovénia felé is.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdés 17. pontja kimondja, hogy helyi önkormányzati feladat a település közbiztonságának biztosításában való közreműködés.

Az Mötv. 17. §-a pedig arról rendelkezik, hogy a települési és a fővárosi önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat. A szervezet alaptevékenységét a települési és a fővárosi önkormányzat területe szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött írásbeli együttműködési megállapodás alapján, a rendőrség szakmai felügyeletével végzi. A szervezet által végezhető feladatokat, az alkalmazható kényszerítő eszközöket, az együttműködési megállapodásra, valamint a szervezet működésére vonatkozó szabályokat, továbbá az e feladatokat ellátókkal szemben támasztott személyi feltételeket törvény határozza meg. Az Mötv. ezen rendelkezéseit alkalmazni kell akkor is, ha az önkormányzat e feladatokról nem önálló szervezet létrehozásával gondoskodik.

Szentgotthárd Város Önkormányzata szoros kapcsolatot alakított ki mindazon szervekkel és szervezetekkel, melyek a bűnmegelőzés és a közbiztonság területén szerepet vállalnak városunkban.

A közrend és közbiztonság fenntartása és a bűnmegelőzés egy városban rendkívül összetett dolog, nem pusztán rendőrségi feladat. Például a Járási Hivatalon belül is vannak közrend-közbiztonsági feladatok, hiszen az ott elbírált szabálysértések közvetlenül a közrend-közbiztonság kérdéskörébe tartoznak, a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatalnál pedig az üzletek működtetésére működési engedélyek kiadása közvetve jelenthet közrend-közbiztonsági kérdést.

A Szentgotthárdi Rendőrőrs, a területünkön is illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal és a területünkön illetékes Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Körmentői Katasztrófavédelmi Kirendeltsége az állam szervei, jogszabályok pontosan körülírják a feladataikat. A Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal és a Szentgotthárdi Járási Hivatal közrend-közbiztonságot érintő hatósági feladatainak ellátása során törvényekkel jól körülhatárolt módon végzi el a feladatait. Jelen van a közrend-közbiztonság területén a civil szféra is a Polgárőr Egyesület és az Önkéntes Tűzoltó Egyesület formájában. Adott olyan szervezet is, melynek a feladata a finanszírozás, és a maga eszközeivel mindent megtesz a célok elérése végett: a Szentgotthárd Város Közbiztonságáért Közalapítvány, valamint az International Police Assotiation (IPA) Magyarországi Szekciójának Területi Csoportja. A

közlekedés-biztonság terén Szentgotthárd Város Balesetmegelőzési Bizottsága ténykedik. A bűnmegelőzési és közbiztonsági feladatok koordinálására pedig 2003-ban létrehoztuk Szentgotthárd Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságát, mely azóta is folyamatosan működik.

Azért, hogy Szentgotthárd város polgárai és az idelátogató vendégeink a jövőben is biztonságban érezhessék magukat, hogy ne váljanak bűncselekmények elkövetőivé, vagy áldozataivá, az Önkormányzat az Országos Bűnmegelőzési Program és a Vas Megye Biztonságáért koncepció és programtervezet ajánlásainak figyelembevételével szükségesnek látta a helyi bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció kidolgozását. Ezt 2003-ban el is végezte, s a képviselő-testület a 2003. októberi ülésén elfogadta a koncepciót. Jelen stratégia ennek a dokumentumnak az azóta többször felülvizsgált és aktualizált, a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával összehangolt változata.

I.

SZENTGOTTHÁRD SZOCIOMETRIAI LEÍRÁSA, **TELEPÜLÉSSZERKEZETÉNEK SAJÁTOSÁGAI,** **A TELEPÜLÉS ÉLETÉNEK A BŰNMEGELŐZÉS ÉS** **A KÖZBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS ELEMEI**

1.)

Kimutatás (2018. december 31-i állapot)
Szentgotthárd lakosságának korcsoport szerinti megoszlásáról

Korcsoport	létszám 2018. év		
	férfi	nő	összesen
0-14 éves	522	514	1036
15-18 éves	157	143	300
19-60 éves	2521	2337	4858
61- éves	974	1348	2322
Összesen	4174	4342	8516

Szentgotthárd Város lakosságának száma összesen: 8596

2005	8961	2012	8707
2006	8969	2013	8685
2007	8939	2014	8686
2008	8898	2015	8640
2009	8891	2016	8596
2010	8836	2017	8578
2011	8771	2018	8516

Szentgotthárd legnagyobb foglalkoztatója az OPEL, nagyobb létszámot foglalkoztatók – és így a lakosság foglalkoztatási helyzetét meghatározók – az ipari egységek. Ebből is következik, hogy a város lakosságának jelentősebb része az iparban dolgozik.

Tekintettel arra, hogy az itt működő üzemek nemcsak Szentgotthárdról foglalkoztatnak embereket, jelentős létszám ingázik Szentgotthárdra napi rendszerességgel.

Számuk kb. 2500 fő, becsléseink szerint nagyobb, mint a Szentgotthárdról más településekre ingázók létszáma, bár a mostanra igen megnövekedett ausztriai munkavállalás miatt ez a szám is bizonytalan.

Ugyancsak jelentős létszámot tesz ki a Szentgotthárdon működő két középiskolába más településekről bejáró tanulók száma.

2.) *A településszerkezet építészeti sajátosságai (családi házas - lakótelepi jellegű részek aránya, lakásszám).*

Sajátos és ebben az anyagban szót érdemel Szentgotthárd településszerkezete, amiben szinte minden települési típus jegyei megtalálhatók: van sűrűn beépített városközpont emeletes épületekkel és üzletekkel; van lakótelep társasházakkal; van családi házas, kertvárosi jellegű övezet és vannak Szentgotthárdhoz csatolt településrészek falusias jellegű beépítettséggel, illetve szórt beépítéssel. Ez azt jelenti, hogy a bűnmegelőzési feladatokat ellátóknak minden, a település beépítettségéhez kapcsolódóan felmerülő problémák megoldására fel kell készülniük.

3.) *Az egyes napszakokban rendszeresen otthontartózkodók száma és aránya a településszerkezeti (építészeti) egységeken.*

A lakosság korösszetételéből, a foglalkoztatottság jellemző adataiból és a településszerkezet jellegzetességeiből kiindulva érdekes kérdéseket vet fel Szentgotthárd bűnügyi helyzete az egyes napszakokra vetítve. Elkészíthető a város napszakokra bontott bűnmegelőzési térképe, ami azután figyelembe vehető a bűnmegelőzés szempontjából.

-- Reggel, a hajnali óráktól kezdődően, amikor indul a munka, mindenki nagyjából egy időben, a munkaidő kezdete előtti percekben a munkahelyére igyekszik. Ezekben az órákban elsősorban a közlekedés-rendészet kapcsán merülhetnek fel feladatok a város központi részeihez, illetve az üzemekhez vezető utakon.

-- A munkaidő kezdetétől, tehát a reggeli óráktól vannak olyan városrészek, melyek szinte teljesen kiürülnek. Figyelemre méltó ilyenkor a „kethelyi mezőben” lévő családi házas, kertvárosias rész, ahol az ott lakók többsége munkába jár, így tehát reggel szinte minden családi házból elmennek otthonról, és csak délután térnek haza. A város ezen részén a vagyontárgyak, a házak magukra maradnak, jó esetben néhány gyermekével GYES-en lévő kismama marad az egész telepen. Hasonló a helyzet az aktív korú lakosság lakta tömbházakban, illetve sorházakban, továbbá a családi házas beépítettségű utcákban.

-- Délelőttre benépesül a városközpont, ahol idegenek és helyiek nagyobb számban fordulnak meg, bűnmegelőzés szempontjából ugyancsak a nem kellően őrzött vagyontárgyak jelenthetnek csábítást a bűnelkövetésre indítást érzőknek.

-- Napközben ugyancsak figyelemre méltók lehetnek a főleg az idősek, különösen pedig az egyedül élő idős emberek lakta városrészek, ahol egy-egy, magát pl. „házaló kereskedőnek” mondó, bűnelkövetésre spekuláló személy jelenhet meg és juthat be különféle ürüggyekkel a házakba, nézhet körül és választhatja ki az ellopnivaló értékeket.

-- A délutáni órákban indul meg a hazaáramlás, bár ekkor már talán nem annyira egyszerre és egy időben, mint reggel. Ettől kezdve jellemzően a lakásokban tartózkodnak a lakók, így az addig magukra hagyott családi házak és értékek kevésbé csábítanak.

-- Az esti – különösen a koraesti – órákban jelennek meg a kivilágítatlanul, illetve alkoholos állapotban kerékpározó városlakók és jelentenek veszélyt a közlekedésre.

-- Az éjszakai órákban a lezárt üzlethelyiségek, a közterületeken hagyott gépjárművek jelentenek elsődleges célpontot a vagyon elleni bűncselekményeket elkövetni szándékozó bűnelkövetőknek, illetve az éjszakai szórakozóhelyek a személy elleni, garázda jellegű bűncselekmények elkövetőinek.

4.) Szentgotthárd városa az elmúlt években egy új gazdasági ágazat alapjait tette le jelentős idegenforgalmi fejlesztéseivel. Ez azt eredményezi, hogy rendre megjelennek a településen az idegenek, turisták, akik ma már a táj látványa és a barokk templom, továbbá még néhány látnivaló mellett az élményfürdőbe mennek, vízitúrázni jönnek, kerékpáros és lovas turizmus keretében érkeznek. Látogatóközpont várja őket, camping nyílt, panziók nyitottak, hotel nyílt meg, illetve ezek építése várható. Fontos, hogy az ideérkezők is biztonságban lehessenek, ebből a szempontból is új kihívásokat jelent ez a város számára.

5.) Az első közbiztonsági koncepció elfogadása óta fizikailag is eltűntek a település határában illetve közvetlen közelében húzódó államhatárok. Bezártak a határátkelők, megszűnt rajtuk az ellenőrzés. Az országhatárt bárhol át lehet lépni. Ez azt is jelenti, hogy nemcsak az itt élők helyzete könnyebbült meg ezzel, de a nem mindig tisztességes szándékkal érkezők is könnyebben megérkeznek hozzánk. Vagyis: kinyílt a város, idegenek kontroll nélkül jelenhetnek meg. Az ezzel járó veszélyeket kezelni szükséges.

6.) Ha Szentgotthárdot más szempontból mérjük fel és megnézzük a bűnmegelőzés területén a város gyengeségeit és erősségeit, illetve a környezetből érkező fenyegetéseket és lehetőségeket, az alábbiakat látjuk:

a) Erősségek:

- Szentgotthárd kisváros, annak minden előnyével: kisebb a lakosságszám, az emberek ismerik egymást, a megjelenő idegenek nagyobb feltűnést keltenek, a szomszédok emberileg a legtöbbször közelebb állnak egymáshoz, mint egy nagyobb településen;

- Az emberek mentalitása más, mint egy nagyvárosban: talán kisebb a rohanás, kevesebb az ebből adódó konfliktus, erősebben és mélyebben élnek bennük az erkölcsi szabályok, melyet az ország sok más területén lévénél mélyebb vallásosság is erősít;

- A szociális kilátástalanság, a nehézségek Szentgotthárdot is elérték. Ennek ellenére többek között az Ausztriában végezhető munkának köszönhetően nem akkora a probléma, mint más országrészekben. Egyelőre a szociális fenyegetés és kilátástalanság kisebb, mint sok más részen az országnak;

- A városban Rendőrőrs működik;

- Aktívak a városlakók akkor is, ha a közbiztonság és bűnmegelőzés területén is működő társadalmi szervezeteket nézzük, hiszen aktívan működik a Polgárőrség és az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjaira is lehet számítani a szükségben;
- az Önkormányzat sokat tett annak érdekében, hogy a közbiztonság erősítése területén a megfelelő szervezeteket létrehozza és hatékonyan működtesse, így Szentgotthárdon a fent már említett hatóságokon túl van Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság, Családvédelmi és Egészségnevelő Koordinációs Bizottság, Szentgotthárd Közbiztonságáért Közalapítvány, Balesetmegelőzési Bizottság, Közterület-felügyelet.
- Szentgotthárd központi területein illetve Rábafüzesen köztéri kamerarendszer működik.

b) Gyengeségek:

- romló korösszetétel, elöregedő lakosság;
- a megjelenő mind értékesebb vagyontárgyak őrzésére az emberek nem biztosítanak arányaiban többet;
- a rossz szociális helyzet egyes rétegeknél stagnáló, esetenként még mindig romló tendenciát mutat.
- a megfelelő rendőri létszám hiánya;
- a település szerkezete erősen tagolt.

c) A környezetből fakadó lehetőségek:

- jó földrajzi fekvés;
- Ausztria és Szlovénia közelsége;
- esély a fejlődésre, hiszen Szentgotthárd jó turisztikai és befektetői célpont.

d) A környezetből várható fenyegetés:

- Földrajzi fekvésünkől következően nagyobb esély van a kábítószer és az ehhez kapcsolódó bűnözés megjelenésére, a prostitúció és a hozzá kapcsolódó bűnözés megjelenésére;
- A mozgóbűnözés megjelenésének esélye nagyobb;
- Homályos eredetű tőke, homályos eredetű vállalkozások megjelenésének az esélye nagyobb;
- Országhatáron átnyúló bűnözés esélyei nagyobbak;
- Agresszív filmek, játékok és a mindennapi agresszió fokozódó jelenléte;
- Ausztriai munkavállalás céljából egyre több olyan ember jelenik meg, akik itt laknak, de Ausztriában dolgoznak – ez hordoz magában némi veszélyt.

II.

BŰNÜGYI HELYZET

1.) Bűncselekmények

- Jelentősen csökkent a büntetett előéletű elkövetők és a visszaeső, különös visszaesők aránya.
- Továbbra sem történt kirívóan súlyos, erőszakos bűncselekmény, ami kedvezőtlenül befolyásolta volna idelátogatók biztonságérzetét.

	Közrend elleni bűncselekmények	Vagyon elleni bűncselekmények	Személy elleni bűncselekmények	Közlekedési bűncselekmények
2015.	35	66	30	10
2016.	24	59	18	16
2017.	41	58	29	13
2018.	31	49	21	26

- Szentgotthárdon a vagyon elleni bűncselekmények száma folyamatosan csökken. A közrend elleni, közterületi bűncselekmények száma, valamint a személy elleni bűncselekmények száma az elmúlt évek emelkedését követően 2018-ban csökkent. A közterületi bűncselekmények száma valamivel meghaladja a vagyon elleni bűncselekmények számát.

	2015.	2016.	2017.	2018.
Testi sértés összesen	11	8	11	9
Súlyos testi sértés	5	2	2	3
Kiskorú veszélyeztetése	3	6	1	2
Embercsempészet	2	0	0	0
Garázdaság	13	11	13	9
Önbíráskodás	1	0	1	0
Visszaélés kábítószerrel (terjesztői magatartás)	2	0	1	2
Visszaélés kábítószerrel (birtoklás, fogyasztás)	3	1	11	11
Lopás	35	27	29	32
Lakásbetörés	6	2	0	0
Gépkocsi feltörés	1	0	0	3
Jármű önkényes elvétele	2	0	2	0
Zsarolás	3	1	0	0
Orgazdaság	0	0	0	0
Rongálás	6	5	11	4
Segítségnyújtás elmulasztása	1	2	0	0
Közúti baleset okozása	3	4	2	1
Közúti jármű ittas vezetése	5	7	9	23
Közúti jármű vezetése bódult állapotban	1	1	1	0

- 2015 tavaszán térfigyelő kamerák elhelyezésére került sor.

- Egyre több vendéget vonz az élményfürdő, amivel bűnügyi, közrend és közbiztonsági problémaként számolni kell.

2.) Szabálysértések

- Szabálysértési ügyekben csak az állami szervek fellépésére van lehetőség – illetve bizonyos leszűkült körben a közterület-felügyelők intézkedhetnek szabálysértések elkövetése esetén.

3.) Közterület-felügyelet

- A közterületek rendjének fenntartásában nagy szerepe van ennek a szervezetnek – részben már maga a jelenlét is megold problémákat, részben több alkalommal is élnek a bírságolás és a feljelentés eszközeivel – ha nincs más mód a rend elérésére.

4.) Nemzeti Adó- és Vámhivatal:

- A Hivatal a város közigazgatási területén folyamatosan végez jövedéki ellenőrzést. A város a jogsértések tekintetében minimálisan fertőzött, inkább átutazó és külföldi állampolgárok akadnak fenn az ellenőrzések alkalmával.

5.) Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Körmenyi Katasztrófavédelmi Kirendeltsége

- A Szentgotthárd vonzáskörzetéhez tartozó települések közül 1 település I. kategóriájú (Szentgotthárd), 9 település II. veszélyességi besorolású és 5 település III. kategóriájú. Ezeknél a településeknél jellemző veszélyeztető tényező a Rába-, Lapincs-folyó, a Vörös-, Szölnök- és Rönöki-patak, a 8. sz. főközlekedési út illetve a Graz-Szombathely vasút. Kiszöbértéket elérő veszélyes üzem a területen nem található, de a dominóhatást feltételező gyár 1 db van.

- A települési önkormányzatokkal kiegyensúlyozott a Kirendeltség kapcsolata, a jegyzőkkel és a közbiztonsági referensekkel napi rendszerességgel, polgármesterekkel általában havi rendszerességgel tartják a kapcsolatot. A kirendeltség minden településére évente minimum kétszer eljut, és helyben segíti a polgári védelmi feladataik ellátását.

- A Kirendeltség a szentgotthárdi közbiztonsági referens munkáját mind a gyakorlatok, mind a napi ügyek alkalmával támogatja.

- A Megyei Igazgatóságtól kapott megbízás alapján segítik a telephely-engedélyezéssel, ADR ellenőrzéssel kapcsolatos feladatellátást.

- A lakosság felkészítése szóróanyagokon, naptárakon, újságcikkeken, weboldalon, a városi tv képújításán, egyéb kiadványokon keresztül, valamint a települések közösségi rendezvényein történik. Ehhez kapcsolódik az általános iskolák diákjainak és tanárainak segítségével történő felkészítés, a felmenő rendszerű katasztrófavédelmi versenyre való felkészítés. A Széchenyi Iskolában szakkör keretein belül folyik a felkészítés.

6.) Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Hatékony helyi egyesületre szükség volna – erre esetleg megfelelő finanszírozás esetén van lehetőség.

7.) Polgárőr Egyesület Szentgotthárd

- Rendezvényeken lát el biztosítást.
- Járőrözések, figyelőszolgálat.
- Iskolakezdekor gyalogos-átkelőhelyek biztosítása.
- Hársas-tó biztosítása májustól októberig.
- Illegális szemét-lerakóhelyek felderítése.

- Baleseti helyszínbiztosítás.
- Árvízvédelmi készenlét.

8.) Szentgotthárd Közbiztonságáért Közalapítvány

A Közalapítvány alapvető célja, hogy megteremtse azokat az alapfeltételeket, melyek felhasználásával segíteni tudja a város bűnmegelőzését. Célja a helyi rendőrőrs és minden más, olyan szervezet támogatása, ami részt vállal a helyi bűnmegelőzésben. Támogatja az éppen futó prevenciók programokban résztvevőket (Egy iskola – Egy polgárőr Mozgalom).

9.) A drogvészély a fiatalok körében nagy gondot okoz. Felmérések, kikérdezéses módszerek alkalmazásával lehet valamennyire valós képet kapni erről a problémáról. A drog Szentgotthárdon jelen van, annak „kemény” drog formája egyelőre kevésbé jellemző. Évente változó számban fedez fel a rendőrség használókat, terjesztőket, termelőket. A probléma ellen mindenképpen fel kell lépni rendőrségi eszközökkel is, a megelőzéssel is. A korábban sikeres prevenciók, ismeretterjesztő programok (DADA) finanszírozás és megfelelően képzett szakember nélkül nem működnek. A helyzetet az önkormányzat oldaláról tovább nehezíti, hogy a közoktatási feladatok állami feladattá váltak – az oktatási intézmények államosítása megtörtént, így a nem önkormányzati fenntartású iskolákba még nehezebb az önkormányzatnak érdekeit érvényesíteni.

10.) A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény meghatározza a kereskedelmi tevékenység formáit, fogalmait, valamint a kereskedelmi tevékenységek végzésének a feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Kormányrendelet a tevékenység folytatására vonatkozó előírásokat. Mindezek alapján különösen az „Üzleten kívüli kereskedelem” lényeges feladat.

A vonatkozó hatályos jogszabályok bejelentési kötelezettséget írnak elő az üzleten kívüli (házaló kereskedelem) folytatásához, amit a kereskedőnek a székhelye szerinti települési önkormányzat jegyzőjéhez kell bejelentenie. A nyilvántartásba vételt követően a jegyző a bejelentés másolatát a nyilvántartási számmal együtt megküldi az ellenőrző hatóságoknak, továbbá az érintett szakhatóságoknak, többek között az illetékes rendőrkapitányságnak is.

11.) Közterületen történő értékesítés szintén hordoz magában „veszélyt” (ellenőrizetlen gomba árusítása, főleg külföldi személyek erőszakos módon történő vásárlásra agitálása).

12.) Hulladékártató edényzetből történő gyűjtögetés (kukázás) szintén megfigyelhető Szentgotthárdon.

III.

A LAKOSSÁG BIZTONSÁGÉRZETÉT ERŐSÍTŐ ÉS FENNTARTÓ, MÁR MEGLÉVŐ TÉNYEZŐK

1.) A Szentgotthárdi Rendőrőrs a működési területének közrend-közbiztonságát, az állampolgárok relatív biztonságérzetét a törvényes keretek között, az országos, a megyei és a körmendi rendőrkapitánysági elvárásoknak megfelelően, a vele együttműködő szervezetekkel közösen biztosítja. Feladatait a jogszabályok tiszteletben tartásával, az emberi és állampolgári jogok garantálásával végzi, az ennek érdekében fogantatosított rendőri intézkedések jogszerűek, szakszerűek és megalapozottak.

A rendőrőrs munkája szakszerű és hatékony, ennek köszönhetően jó a felderítési és nyomozati eredményesség.

Az egységes és számonkérő vezetés következtében a városban, valamint a rendőrőrs működési területén:

- a prostitúció minimálisra csökkent,
- bordélyház nem üzemel,
- emberkereskedelem nem vált ismertté,
- rablás nem történt.

A Rendőrőrs legfontosabb célkitűzései között szerepel a közlekedésbiztonsági helyzet javítása, a balesetek számának és súlyossági fokának csökkentése. A feladatok végrehajtása érdekében a Baleset-megelőzési Bizottság propaganda tevékenységet folytat. A szeptemberi iskolakezdés kapcsán elrendelt, az iskolák környékének fokozott ellenőrzését célzó akciót a Polgárőrök segítségével folyamatosan végzik. A közlekedésrendészeti intézkedéseket a „Nulla tolerancia” elv alapján fogantatosítják, valamint határozottan alkalmazzák a közigazgatási bírság adta lehetőségeket, ami szintén hozzájárult a kedvező helyzet kialakulásához.

A Rendőrőrs vezetése jó kapcsolatot alakított ki a helyi Polgárőr Egyesülettel, melynek köszönhetően lehetőség nyílik a közös célok érdekében közösen tevékenykedni. Rendezvények biztosítása alkalmával, valamint az iskolák környékének közlekedés rendjének biztosításában is sokat segít a civil szervezet.

A bűnmegelőzés érdekében fokozott figyelmet fordítanak a társszervekkel és az önkormányzattal való együttműködésre. Az általános iskolában az „Iskola rendőre” program, a gimnáziumban bűnmegelőzési tanácsadó működik, ezek keretében ad a rendőrség a bűncselekményekkel és a drogmegelőzéssel kapcsolatban az intézményekben tanulóknak tájékoztatást. Továbbra is kiemelten kezelik a családon belüli erőszak jelenségét és az ehhez kapcsolható kiskorú veszélyeztetése bűncselekményét.

A Rendőrőrs illetékességi területén a rendőri jelenlétet a Rendészeti Alosztály állománya biztosítja. A szolgálatvezénylések döntő többségében gépkocsizó járőrrel történnek, akiknek elsődleges feladata az eseményekre, bejelentésekre való reagálás. A Rendőrőrs létszáma ugyan nem változott, de 2019. április 1-jétől 4 fővel bővíteni tudták a közterületi szolgálatot. A rendőrség 2018-ban kezdte meg a közterület-felügyelőkkel történő közös szolgálatellátást, illetve a Hunyadi utca, Liget, Várkert területén visszatérően, esetenként gyalogosan lát el szolgálatot.

Idegenforgalmi szempontból kiemelt területnek minősül az Élmenyfürdő, a Hársas-tó, illetve a Vendvidék (szlovén Rábavidék) területe, valamint a bevásárló turizmus tekintetében Szentgotthárd város területe, közlekedésbiztonsági szempontból pedig a 8-as számú főútvonal. A területeket a Rendőrőrs kiemelt időszakokban járőrszolgálatok szervezésével visszatérően, egyéb időszakokban pedig a helyi körzeti megbízottak útján ellenőrzi.

2.) A Polgárőr Egyesület fő feladata a közterületeken való jelenlét fokozása.

Tevékenységi területe:

- Együttműködés és közös járőrszolgálat a helyi rendőrőrssel;
- Önkormányzati rendezvények, valamint a Barokk park, halottak napja és mindenszentek során a rendőrséggel közösen a temetők biztosítása, sportrendezvények biztosítása, forgalomterelés megszervezése;
- Egyházak tekintetében nagyobb létszámot jelentő egyházi rendezvények biztosítása, kegyeleti helyek (templomok, temetők) és környékük védelme fokozott polgárőri jelenlét biztosításával;
- Tevékenyen vesznek részt a megyei bűnmegelőzési hónap feladatainak megszervezésében, e tevékenységük során szeptember 1-jétől szeptember 30-ig kiemelt figyelmet fordítanak az iskolák előtti közlekedés koordinálására;
- Választások biztosítása.

3.) A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés önkormányzatunk számára is nagy fontosságú ügy. Ezért önkormányzati rendeletben a város területén bekövetkező katasztrófák esetére katasztrófaalapot különítünk el.

Minden, városunkban működő szervnek, állampolgárnak, illetve közösségnek joga van arra, hogy a környezetében lévő katasztrófaveszély elhárításához, illetve a bekövetkezett katasztrófa következményeinek felszámolásához anyagi támogatást kapjon akkor, ha az elhárítás és védekezés az anyagi erejét meghaladja. A katasztrófa következményeinek felszámolásában részt vevő szervezetnek is joga, hogy a felmerült, máshonnan meg nem térülő költségeit megtérítsék.

A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott alapból lehet pénzügyileg finanszírozni.

4.) A Képviselő-testület a 60/2003. sz. határozatában Városi Bűnmegelőzési Bizottság megszervezésének kezdeményezését írta elő.

A 2003. július 4-én megtartott rendkívüli képviselő-testületi ülés a 260/2003. sz. határozatában, az illetékes rendőrkapitánnyal egyetértésben Városi Bűnmegelőzési és Közbiztonsági bizottságot hozott létre és megbízta tagjait, valamint elnökét. A 2006. évi, a 2010. évi, majd a 2014. évi választásokat követően is a képviselő-testület új bizottsági tagokat választott.

A bizottság szakmai testület, elnöke a polgármester, tagjai a bűnmegelőzés, illetőleg közbiztonság különböző területein dolgozó szakemberek, úgymint:

- a Körmendi Rendőrkapitányság vezetője,
- a Körmendi Rendőrkapitányság Szentgotthárdi Rendőrőrsének vezetője,
- a Körmendi Katasztrófavédelmi Kirendeltség vezetője,

- a jegyző,
- a közbiztonsági referens,
- Dömötör Tamás önkormányzati képviselő.

Állandó meghívottak:

- a Szentgotthárdi Polgárőr Egyesület vezetője.

Eseti meghívottak (téma szerint):

- oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelősei,
- egyéb területek szakemberei.

Az első bizottság 2003. szeptember 23-án tartotta alakuló ülését, a második bizottság 2006. december 7-én, a harmadik 2011. február 2-án, a negyedik 2014. november 19-én, a jelenlegi, ötödik pedig 2019. november 11-én tartotta alakuló ülését.

5.) A Szentgotthárd Város Közbiztonságáért Közalapítvány tevékenységét az alapító okiratnak megfelelően folytatja, melyben elsődleges szempont az anyagi háttér megteremtése, melyből finanszírozni tudják a közrend és közbiztonságban résztvevő szervek és szervezetek tevékenységét.

6.) Szentgotthárdon Közterület-felügyelet működik. A 2 fő közterület-felügyelő a Közös Önkormányzati Hivatal állományában van. Munkaidőben biztosítják a folyamatos egyenruhás jelenlétet a közterületeken, és ezzel az állampolgárok biztonságérzetét javítják, hozzájárulnak a közrend és közbiztonság növeléséhez, az alapvető együttélési szabályok betartásához.

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény alapján az alábbi feladatokat látja el:

- a) A közterületek jogszerű használatának, a közterületen folytatott engedélyhez kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése:
- Kiadott közterület-foglalási engedélyek betartásának helyszíni ellenőrzése.
 - Reklámtábla kihelyezésének ellenőrzése.
 - Kiadott közterület bontási engedélyek betartásának helyszíni ellenőrzése.
 - Termelői piac és környezetének ellenőrzése.
 - A fenti engedély nélküli tevékenységek felkutatása, jelzése.
- b) Közutakon a közlekedéssel kapcsolatos feladatok:
- Közúti jelzőtáblák, jelzések kintlévőségének, állapotának ellenőrzése.
 - A megállásra, várakozásra, táblával jelzett behajtási tilalomra, illetve korlátozásra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése.
 - Közlekedésre alkalmas területek burkolatának ellenőrzése (úthibák, sárfelhordás stb.).
 - Üzemképtelen vagy szabálytalanul elhelyezett gépjármű közterületről történő eltávolítása.
 - Mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolvány jogszerű használatának és birtoklásának ellenőrzése.

c) Közreműködés a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében, közterületek, közparkok, temetők állapotának, tisztaságának ellenőrzése:

- Lakossági lomtalanítással kapcsolatos ellenőrzés.
- Általános rendeltetésszerű állapot folyamatos helyszíni ellenőrzése.
- Közterületen történő szemetelés ellenőrzése.
- Ebtartással összefüggő közterületi szennyezés elleni fellépés.
- Játsszóterek állapotának ellenőrzése.
- Közterületi dohányzási tilalmak betartásának ellenőrzése.
- Temetők ellenőrzése.

d) Gondozatlan (kaszálatlan) területek ellenőrzése:

- Helyi rendelet előírása szerinti gondozatlan (kaszálatlan) területek felkutatása, beazonosítása, dokumentálása.

e) A hóeltakarítással és síkosság-mentesítéssel kapcsolatos feladatok:

- Helyi rendelet járda takarítására vonatkozó előírások ellenőrzése, szükséges intézkedések megtétele.
- Hóeltakarítási, illetve síkosság elleni védekezési megállapodásban meghatározott feladatok helyszíni ellenőrzése.

7.) Szentgotthárd-Jakabháza településrészen a 8-as számú főközlekedési út mellé az Önkormányzat 2 db sebességkijelző berendezést helyezett el, amelyek feladata a településrésze beérkező járművek sebességének mérése, kijelzése, a járművezetők figyelmének felhívása az aktuális sebességük esetleges szabálysértő voltára, a vezetők lassításra készítése érdekében.

8.) 2015 tavaszán Szentgotthárd területén a rendőrség és az önkormányzat együttműködésében térfigyelő kamerák elhelyezésére került sor.

IV.

FELADATOK

1.) A Rendőrség előtt álló főbb feladatok a következők:

- A városban és a rendőrség illetékességi területén folytatni kell a bűnözésből élő személyek ellenőrzését és felderítését.
- Stabilizálni kell az elért bűnügyi eredményességi mutatókat, ezzel párhuzamosan biztosítani a bűnüldöző állomány és a közrendvédelmi állomány színvonalas munkavégzését. E feladat érdekében: a rendőrkapitányság szakembereinek bevonásával folyamatosan gondoskodni kell a jogszabályváltozások – különös tekintettel a büntetőeljárás – oktatásáról és elsajátításáról. A jövőben is céljuk Szentgotthárd közrendjének, közbiztonságának magas szinten tartása, az itt

élő állampolgárok számára a nyugodt életkörülmények biztosítása, amit az Önkormányzattal közösen szeretnének végezni, tovább folytatva az előző években már kialakult jó munkakapcsolatot, együttműködést. Továbbra is kiemelten kezelik a családon belüli erőszak jelenségét és az ehhez kapcsolható kiskorú veszélyeztetés bűncselekményét.

- A bűnmegelőzési tevékenységet a negatív jelenségek kiküszöbölésére kell fordítani, így különös tekintettel a visszaélés kábítószerrel bűncselekmény visszaszorítására. A szervezett bűnözéssel összefüggésbe hozható csoportok ellenőrzését továbbra is kiemelt feladatnak tekintik.
- A közterületek rendjének fenntartása érdekében tovább ápolják szoros kapcsolatukat járőri szolgálati tevékenységük során a városban működő polgárőr szervezettel. A négy körzeti megbízott szentgotthárdi feladatokat is kap, nem csak járőr, hanem körzeti megbízotti feladatokat is ellátnak Szentgotthárdon.
- Rendezvények biztosítása. Fontos itt a szervezők együttműködési készsége, hiszen időben be kell jelenteniük a rendezvényt, időben be kell szerezniük a szükséges engedélyeket. A rendezvények biztosítása a polgárőrökkel közösen zajlik, eddig minden esetben esemény nélkül lettek lebonyolítva.
- A közlekedésbiztonság területén a legfontosabb feladat az ittas járművezetők kiszűrése, valamint a kerékpárosok folyamatos ellenőrzése, közlekedési moráljuk javítása.

2.) A bűnmegelőzés érdekében a rendőrség fokozott figyelmet fordít a társszervekkel és az önkormányzattal való együttműködésre. Folytatódik az „Iskola rendőre” program az általános iskolában, továbbra is működik a bűnmegelőzési tanácsadó a gimnáziumban, a kistérség iskoláiban a rendőrség tájékoztatást ad a bűncselekményekkel és a drogmegelőzéssel kapcsolatban. A rendőrség egyedi igény alapján az iskolákban osztályfőnöki órán bűnmegelőzési, felvilágosító előadást tart.

3.) Sajnálatos módon a város parkjainak színvonalas fenntartását sokszor akadályozta a parkok nem megfelelő használata, valamint az egyre nagyobb számban elszaporodott rongálás és lopás. A város közcélú zöldfelületeinek egyik kiemelt eleme az egykori ciszterci épületegyüttest körülölelő park, amelynek megóvására az Önkormányzat egy programot fogadott el.

A Kolostorpark - közismert nevén a Várkert - és a benne kialakított Barokk Kert a város történelméhez és a jelenkori arculatához szervesen hozzátartozó közpark. A gyermekektől az időskorúakig mindenki számára rekreációs lehetőségeket nyújt, amely szerepét azonban csak megfelelő használat mellett tudja a park betölteni. Jelentős – és a közbiztonság szempontjából pozitív a Várkert és a Liget LED-lámpákkal való megvilágítása – jelentősen javítva sötétedés után a közbiztonságot. Ennek fenntartása, megőrzése fontos feladat.

Megvédendők továbbá az elmúlt években megvalósított közterületi beruházásaink: az EU szabványoknak megfelelő játszóterek, a Hársas-tó, a Rába-parti terület a gát környezetében.

Ezekre fokozott odafigyelésre van szükség, ebben a Polgárőrségre, a Rendőrőrsre és a Közterület-felügyeletre hárul feladat.

4.) Célunk, hogy Szentgotthárd Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsága megkerülhetetlen legyen a város egészét érintő bűnmegelőzési, közbiztonsági kérdésekben. Feladata így a közbiztonságért, bűnmegelőzésért fáradozó valamennyi szerv és személy támogatása, feladatellátásuk ellenőrzése, koordinálása.

Egyéb feladatok:

- Tájékoztató előadás megszervezése az idősek klubjában az idősek és a szociális gondozók számára az áldozattá válás megelőzéséről.

- Biztosítani kell az anyagi forrását a térfigyelő kamerarendszer működtetésének, karbantartásának.

- A közlekedés biztonságának a fokozása – a városi közlekedési koncepció kidolgozásában, felülvizsgálatában való részvétel.

5.) A Családvédelmi és Egészségnevelő Koordinációs Bizottságban az eddigi gyakorlatnak megfelelően folytatni kell az iskoláskorúak, fiatalok problémáinak folyamatos figyelemmel kísérését, a bűnnel, bűnözéssel, kábítószerrel kapcsolatos jelenségek feltárását és jelzését, a problémák megoldására javaslat kidolgozását, a problémás egyedi esetek megtárgyalását.

6.) Szentgotthárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete évente értékeli a közbiztonság helyzetét, ehhez az e téren tevékenykedő szervek és szervezetek beszámolókat adnak, melyek az előző évi statisztikákat és fontosabb adatokat tartalmazzák. Ezen beszámoló keretében valósul meg a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 8. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése is, mely szerint a rendőrkapitány személyesen vagy képviselője útján évente beszámol a rendőrkapitányság illetékességi területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének a település közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. Ugyancsak ez a beszámoló szolgál a tűzoltó parancsnok vagy kijelölt helyettesének a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 30. § (5) bekezdésében foglalt azon kötelezettségének teljesítésére, hogy évente beszámol a hivatásos tűzoltóság működési területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének a település tűzvédelmi helyzetéről, a tűzvédelem érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról.

7.) A továbbiakban a Kethelyi út bevezető szakaszára, a Füzesi út bevezető szakaszára illetve a Széchenyi utca Rábatótfalu felőli részére is hasznos lenne sebességkijelző berendezés elhelyezése. Ezen kívül az Akasztó-domb alatt az Árpád utca bevezető szakaszán is, bár itt kisebb a forgalom.

8.) Szentgotthárd az idegenforgalom területén jelentős lépéseket tett. Az idegenforgalmi koncepció alapján megindult fejlesztések, az élményfürdő a turisták nagyobb számban való megjelenését jelenti. A vendégek megérkezése és itt tartózkodása közbiztonsági szempontból is hordoz kihívásokat.

9.) Szentgotthárd Város Közbiztonságáért Közalapítvány fő feladatának tekinti a riasztó rendszer bővítését, valamint az így befolyt pénzeszközöknek az Alapító céljának megfelelően történő felhasználását.

Terveik között szerepel:

- a Rendőrkapitányság és a Katasztrófavédelem dolgozóinak túlmunka megváltása, valamint technikai eszközfejlesztése,
- a helyi polgárőrség további támogatása (eszközátadás),
- járási-megyei mentőcsoportok támogatása az ismétlő és nemzeti minősítő gyakorlatokon,
- emléktárgy, kitüntetés alapítása és adományozása,
- ifjúsági versenyek támogatása (polgárőr, rendőr, katasztrófavédelmi).

10.) Szentgotthárd város területén az elmúlt évek alatt jelentősen megnőtt a Szentgotthárdra megélhetési okokból költözők, köztük a külföldiek száma. Ez számtalan problémát vet fel közbiztonsági, szociális, egészségügyi, idegenrendészeti és gyámhatósági szempontból. Ennek kapcsán Szentgotthárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2015. február 25-i ülésén 31/2015. számú Képviselő-testületi határozatában az alábbi, tíz pontból álló intézkedési tervet fogadta el:

1) Felkéri a Körmentői Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a Szentgotthárdon tartózkodó külföldiek által okozott közbiztonsági problémák megoldása érdekében lehetőségei szerint fokozza a közterületi jelenlétet, a hozzá érkező bejelentések esetén biztosítson intézkedő rendőrrjárárt a helyszínrre.

2) Felkéri a Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a közterületi kamerarendszer adta lehetőségeket kihasználva lépjen fel a külföldiek által közterületen okozott jogsértések esetén.

3) Felkéri a Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, a NAV, a Népegészségügyi Intézet illetve az önkormányzat megfelelő szerveinek bevonásával célzott ellenőrzéseket tartson a Szentgotthárdon tartózkodók lakóhelyén is. Amennyiben szükséges ehhez együttműködési megállapodás kötése, akkor ennek koordinálását az önkormányzat is felvállalja. Kéri, hogy a lefolytatott ellenőrzésekről folyamatosan tájékoztassák Szentgotthárd Város Önkormányzatát.

4) Felkéri Szentgotthárd oktatási intézményeinek vezetőit, hogy az intézményeikben előforduló, Szentgotthárdon tartózkodó külföldiek által okozott súlyosabbnak minősülő eseteket jelentsék a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatalnál is.

5) Felkéri Szentgotthárd lakosságát, hogy a város utcáin őket leszólító, nekik árukat eladni kívánó idegenekkel ne álljanak szóba, tőlük ne vásároljanak, az ilyen tapasztalataikat

haladéktalanul jelentsék a Rendőrőrsön vagy a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal által biztosított bejelentő vonalon.

6) Felkéri a Rendőrkapitányság vezetőjét, Szentgotthárd polgármesterét és jegyzőjét, hogy szervezzék meg a közterületeken lehetséges polgárokat érő zaklatások elleni fellépéshez ismeretterjesztő kiadvány (szórólap stb.) készítését és terjesztését. Szentgotthárd polgármestere vonja be ebbe a helyi médiumok képviselőit is. A közérdekű telefonszámok – ahol bejelentést lehet tenni – jelenjenek meg a kiadványban.

7) Felkéri Szentgotthárd város polgármesterét, hogy vegye fel a kapcsolatot azokkal a szentgotthárdiakkal, akik a rendelkezésre álló információk szerint külföldiek számára lakásokat adnak ki, hogy egyeztessen velük arról, hogy ezen külföldiek elszállásolása helyett az önkormányzat által indítandó, munkások elszállásolására irányuló önkormányzati programba kapcsolódjanak be.

8) Felkéri a Közös Önkormányzati Hivatalt, hogy a kereskedelmi szálláshelyek folyamatos ellenőrzése során különösen nagy figyelmet fordítson a szálláshelyen huzamosabb ideje már ott tartózkodó külföldiek ellenőrzésére.

9) Felkéri a Szentgotthárdi Polgárőr Egyesületet, hogy akár végezzen rendszeres ellenőrzést azokon a közterületi részekén, ahol a külföldiek általában csoportosulni szoktak.

10) A gépjárműadó kivetésének lehetőségét meg kell vizsgálni a Szentgotthárdon huzamosabb ideje tartózkodó külföldi állampolgárok esetében.

V.

AZ ÉV SZENTGOTTHÁRDI RENDŐRE CÍM

Szentgotthárd Város Önkormányzata a Körmenyi Rendőrkapitánysággal együttműködve az Év Szentgotthárdi Rendőre címet alapította. Ennek keretében minden évben a márciusi képviselő-testületi ülésen elfogadja a Rendőrkapitányság Körmenyi vezetője által jelölt rendőrt, aki egy évig viselheti az „Év Szentgotthárdi Rendőre” címet. A cím erkölcsi elismerés Szentgotthárd Város Önkormányzatától annak a Szentgotthárdon dolgozó és a Szentgotthárdi Rendőrőrs állományába tartozó rendőrnek, akit felettesei erre méltónak tartanak

- mert a szentgotthárdi Rendőrőrsön mint munkahelyi közösségben a legtöbbet tette a jó munkahelyi közösség kialakításáért,
- mert Szentgotthárd település városi társadalmára, kisebb társadalmi közösségeire pozitív hatással volt,
- mert Szentgotthárdon munkavégzése során olyat tett, ami pozitív hatással volt a településen élők egészségének életére.

A Rendőrkapitányság vezetője legkésőbb március 5-ig írásban teszi meg a javaslatát, melyet indokolással is ellát.

A cím viselésére a kitüntetett rendőr a következő évi Év Szentgotthárdi Rendőre cím adományozásáig jogosult. A címet megkapott rendőr nevét az Önkormányzat kitüntetettjei között az önkormányzat honlapján nyilvántartja és megőrzi.

A címet egy rendőr többször is, akár egymás utáni években is megkaphatja.

VI.

ÖSSZEFOGLALÁS

Összefoglalva az eddig leírtakat megállapítható három prioritás, melyek a jövőbeni bűnmegelőzési - közbiztonsági munkát meghatározzák:

1.) Prevenációs programok

Csak példát említve ennek fontosságára: a vagyoni elleni bűncselekmények és szabálysértések jelentős részénél a sértett figyelmetlensége, nem kellő elővigyázatossága, hanyagsága is közrejátszik áldozattá válásában. Ezért az ennek megelőzését szolgáló kiadványok, műsorok, cikkek, rendezvények, előadások elsődleges fontosságúak.

2.) Közterületi jelenlét fokozása

Ennek bűnözés-elrettentő hatása van, hiszen növeli a bűnöző kockázatát, a „lebukás” veszélyét. A rendőrségnek, a közterület-felügyeletnek, a polgárőrségnek van ebben kiemelkedő szerepe. Pozitív és megtartandó gyakorlat, ha a településen megjelenő ismeretlen és bármilyen okból gyanúsnak tűnő személyeket és gépkocsik utasait a rendőrök ellenőrzik, őket kikérdezik jelenlétük okáról és céljáról. Ugyancsak fontos annak tudatosítása és a gyakorlat kialakítása arra vonatkozóan, hogy a megjelenő házaló kereskedők esetében bármely polgár rendőrségre tett jelzése esetén a rendőrfőnök rövid időn belül megjelenik és igazoltatja a házalókat, majd ha szükséges, intézkedést tesz.

3.) Ifjúságvédelem

Bár harmadikként soroltuk fel, de talán a legfontosabb feladat a bűnmegelőzés terén. Nem csak az ifjúság áldozattá válásának megakadályozásáról van itt szó, hanem ugyanilyen fontos cél annak megelőzése, hogy bűnelkövetőkké váljanak.

Huszár Gábor
Szentgotthárd város polgármestere,
Szentgotthárd Város Bűnmegelőzési és
Közbiztonsági Bizottságának elnöke